

Kompetansebehovsutvalget

Betydningen av nye teknologier for fremtidige kompetansebehov

Sveinung Skule, leder for Kompetansebehovsutvalget

YS-konferansen 2024

Kompetansebehovsutvalget (2024–2025)

Kompetansebehovsutvalget

Fire store drivere for kompetansebehov

Demografisk utvikling

Helse/omsorg

Geopolitiske endringer

Grønn omstilling

Digital omstilling

IKT- og teknologisk kompetanse, fagarbeidere

Strategier og ambisjoner for digital omstilling

Kompetansebehovsutvalget

EU

- Omfattende digitaliseringsprogram (DIGITAL)
- «Det digitale tiåret»

Norge

- Ny nasjonal digitaliseringsstrategi
- Strategi for digitalisering av offentlig sektor mot 2025

Å sikre god digital kompetanse i befolkningen er et viktig mål

- Store rekrutteringsutfordringer i offentlig sektor
- Næringslivet mangler IKT-kompetanse
  - Særlig innen kunstig intelligens og digital sikkerhet
- Ansatte har behov for å utvikle den digitale kompetansen sin

**Knapphet på
kompetanse
hindrer digital
omstilling**

Hva kan vi lære av historien?

Kompetansebehovsutvalget

Ny teknologi har flere effekter på arbeidsmarkedet

- Automatisering
  - Nye oppgaver
  - Nye jobber
  - Økt produktivitet
  - Økt behov for eksisterende kompetanse
-
- Kompetanseskjev teknologisk endring i Norge de siste årene

Hva er annerledes nå?

Kompetansebehovsutvalget

Kunstig intelligens skiller seg fra tidligere teknologisk endring

- Vil påvirke nesten alle yrker og sektorer
- Større spenn i oppgaver som kan automatiseres
- Fremvekst av helt nye oppgaver

Økt eller redusert behov for kompetanse og arbeidskraft?

- Først og fremst jobbendring på kortere sikt

Mange bedrifter bruker kunstig intelligens i dag

Kompetansebehovsutvalget

- Mellom 10–24 prosent bruker KI i næringslivet
  - Brukes ofte til regnskapsføring eller økonomistyring
  - Dataanalyse og maskinlæring er vanlige former
- Digitalisering forenkler prosesser i offentlig sektor
  - Stort potensiale for å bruke KI til automatisering, beslutningsstøtte, overvåking og analyser, ressursallokering og brukertilpasning

Ulike konsekvenser for forskjellige grupper i arbeidslivet

Kompetansebehovsutvalget

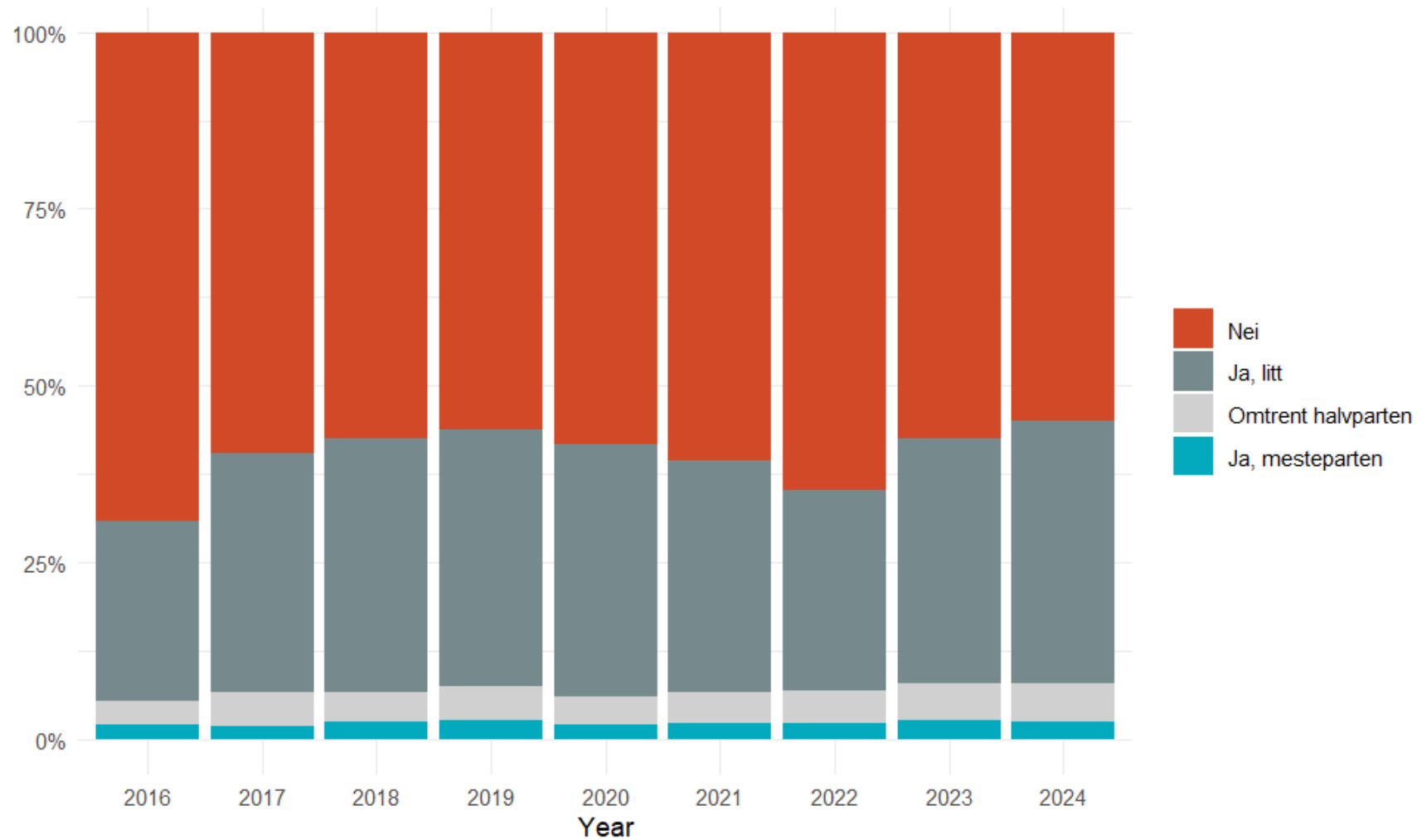
- Særlig store endringer innen IKT- og finansnæringen
- KI kan øke etterspørselen etter høyt utdannede
- Personer med ingen/lite utdanning er mer sårbare for digital omstilling

Flere har forventninger og automatisering

Kompetansebehovsutvalget

Ser du for deg at noen av dine nåværende arbeidsoppgaver kan utføres digitalt / av en maskin i stedet?

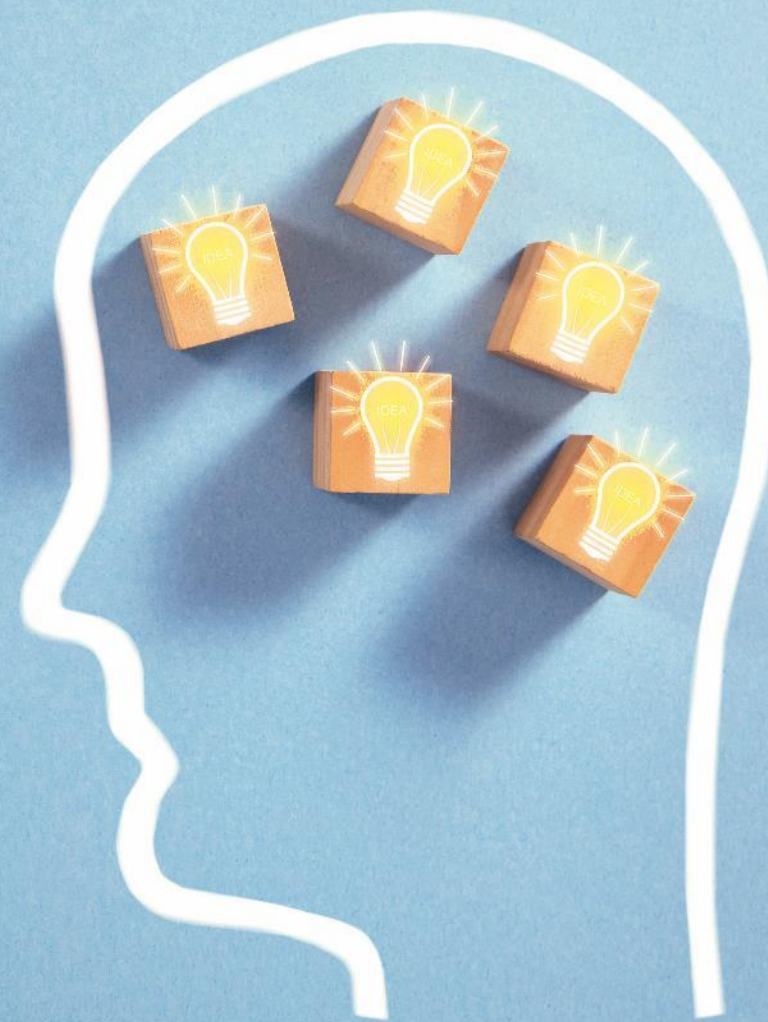
Kilde: Egen figur basert på data fra YS arbeidslivsbarometer, 2024

Hvordan kan vi møte kompetansebehovene?

Kompetansebehovsutvalget

- Øke og tilpasse utdanningstilbudet?
- Utdanning og opplæring?
- Utdanne og inkludere de som står utenfor?
- La robotene overta flere av jobbene?

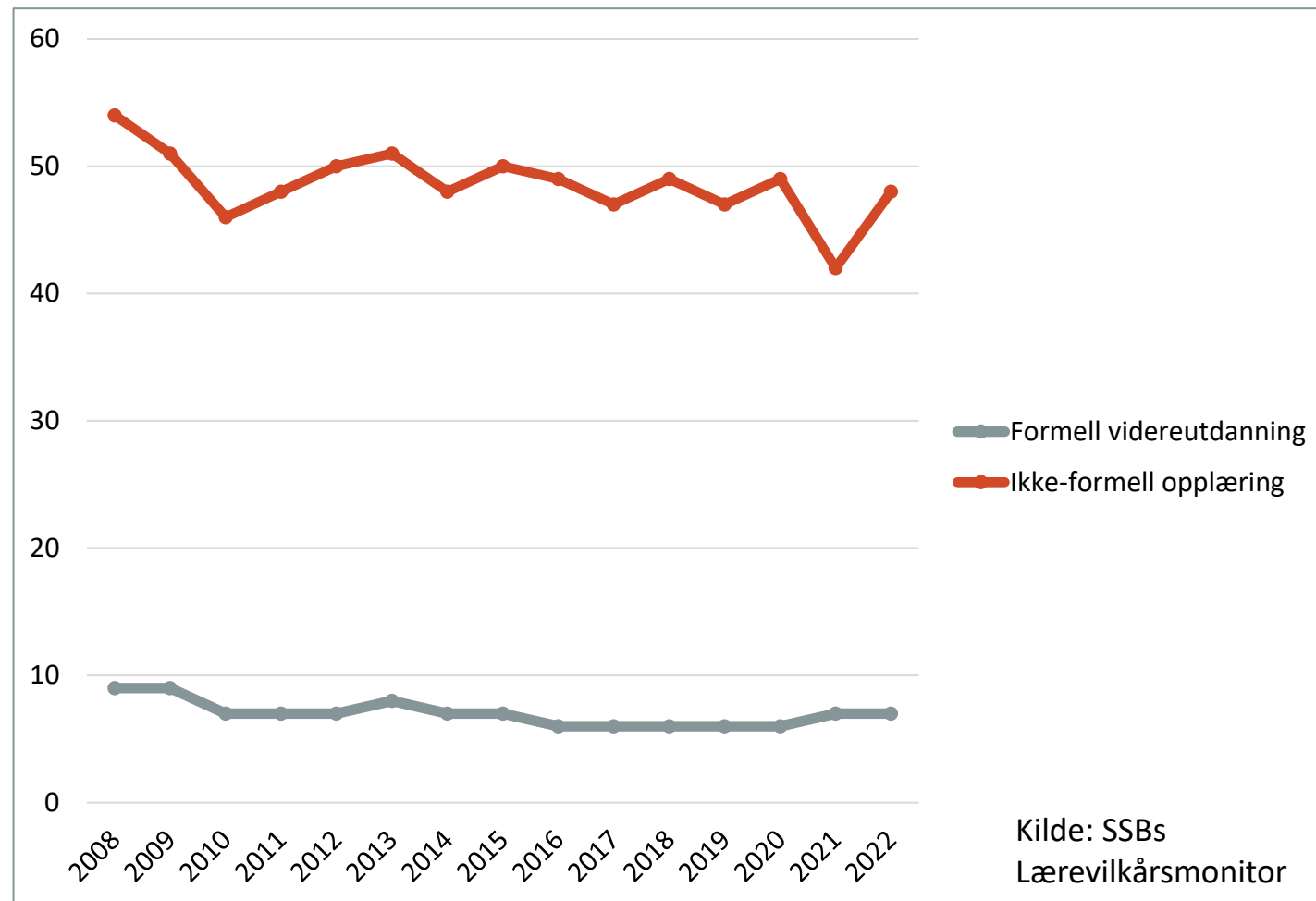

Utdanning og opplæring

Kompetansebehovsutvalget

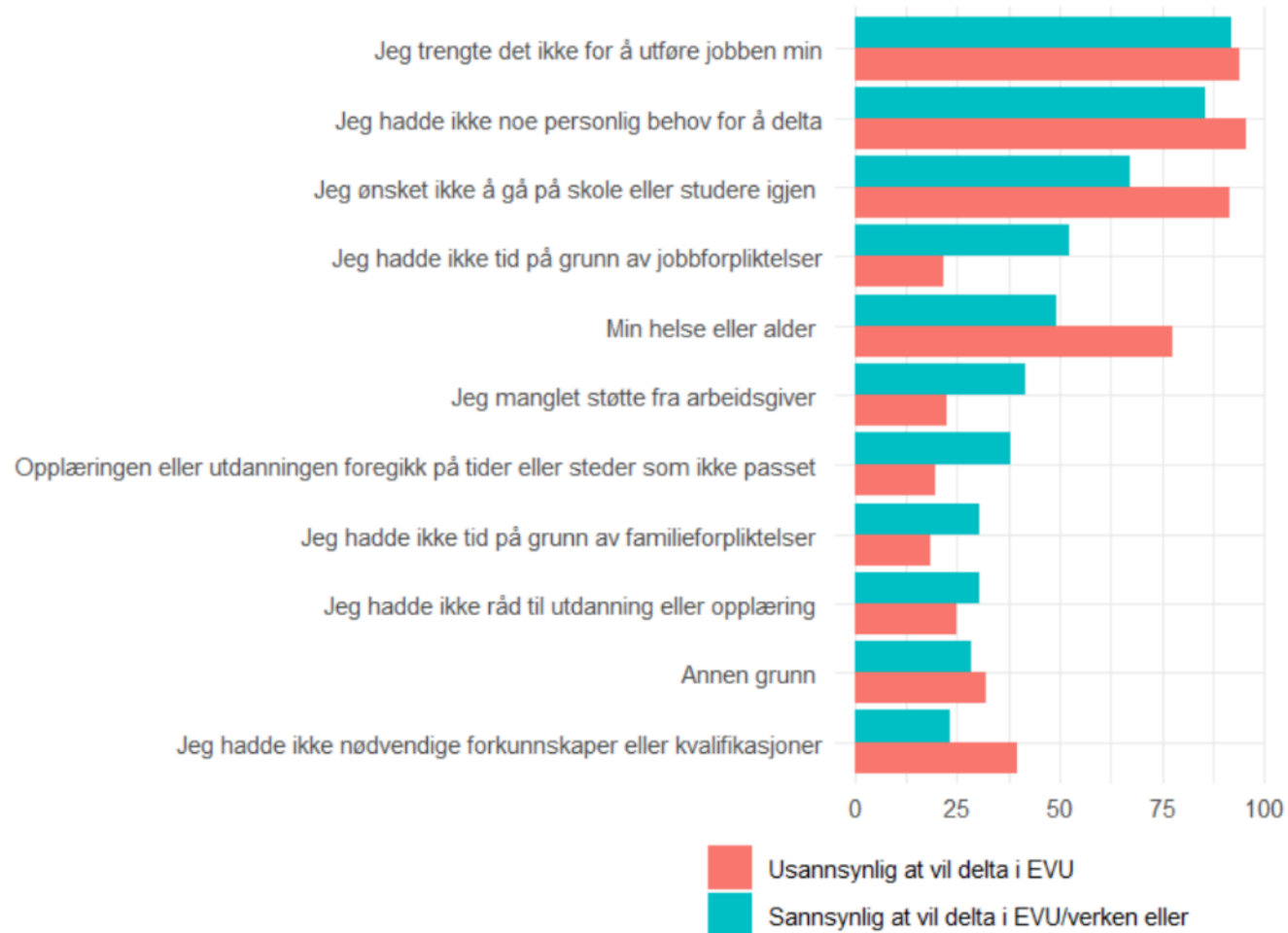
Relativt stabil deltagelse i etter- og videreutdanning

Flere barrierer for å delta i utdanning og opplæring

Figur 2.5. Barrierer mot deltakelse i opplæring, sett fra de sysselsatte sin side

- Manglende ønsker hos ansatte
- Høye kostnader, inkludert tid
- Mangel på egnede utdanninger eller kurs

Kilde: Egen figur basert på data fra YS arbeidslivsbarometer, 2024

Utdanne og inkludere de som står utenfor

Kompetansebehovsutvalget

Inkludering av arbeidskraftreserven
kan bidra til å dekke
kompetansebehov

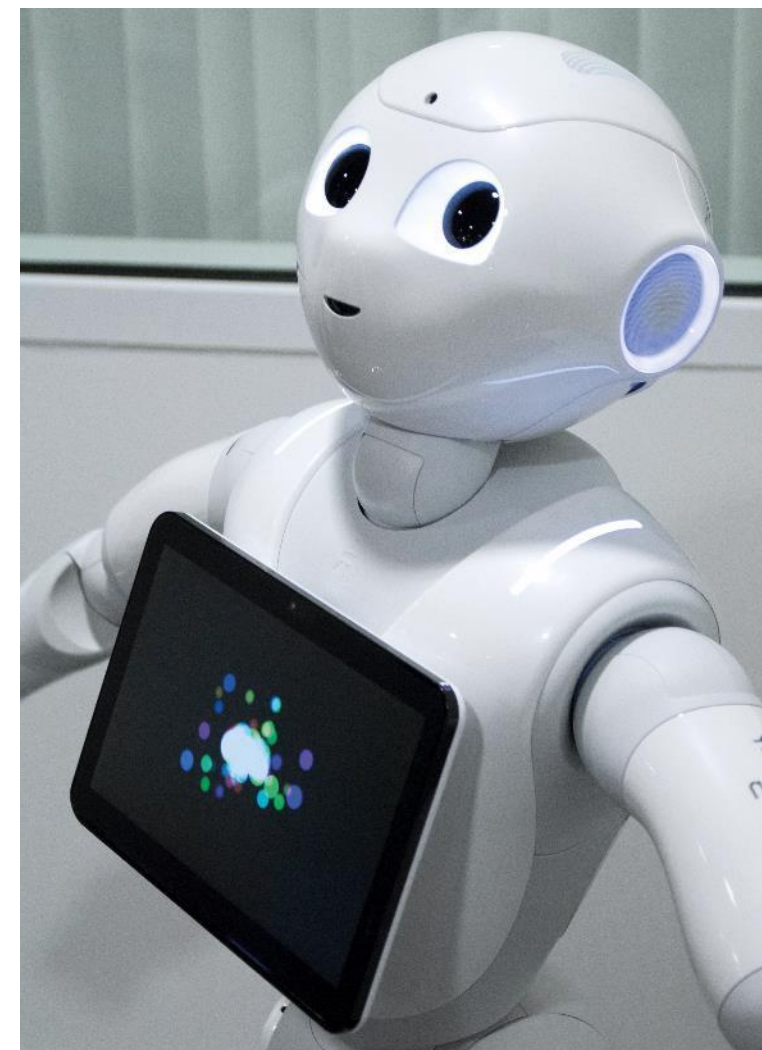
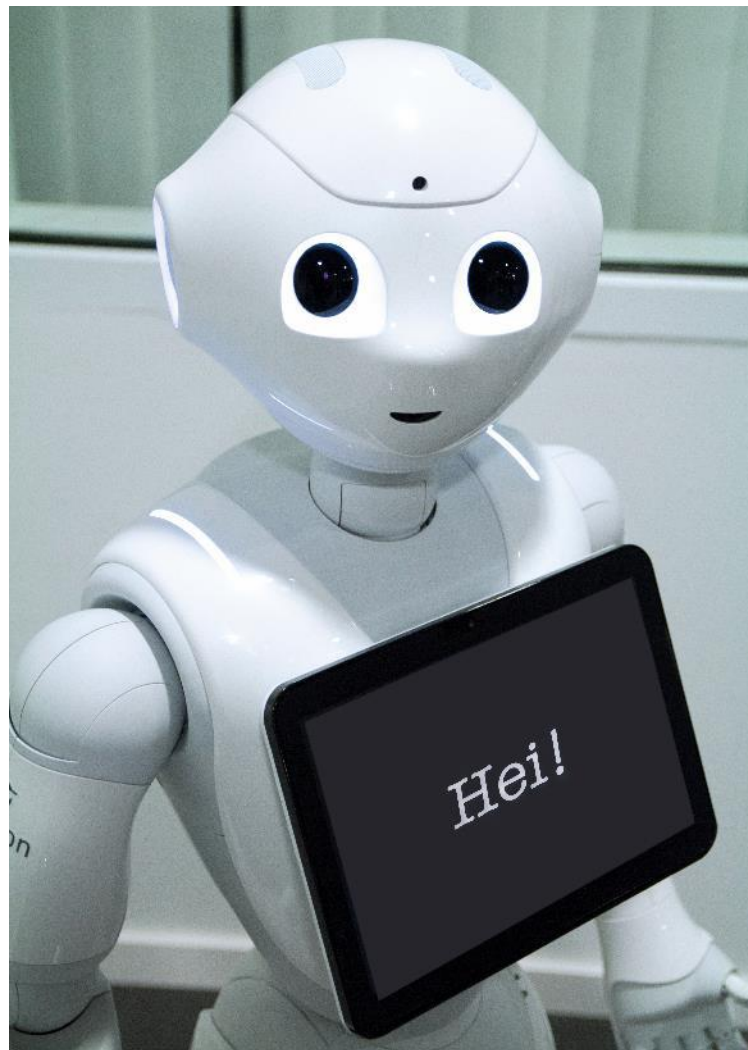

La robotene ta over?

Kompetansebehovsutvalget

Tidlig å si noe
sikkert om
konsekvenser og
muligheter

Hvordan skal vi få det til?

Kompetansebehovsutvalget

- **Utdanningssystemet** må utvikle
  - Omstillingsdyktige fremtidige arbeidstakere
  - Spesialisert digital kompetanse
  - Fag- og bransjespesifikk kompetanse
- Kompetanseutviklingstilbud må være relevante
- Enklere å kombinere jobb og kompetanseutvikling i **arbeidslivet**
- Partene kan bidra med å
  - Definere behov
  - Bevisstgjøre og motivere deltakere

Kompetansebehovsutvalget

Takk for oppmerksomheten!

Du kan følge Kompetansebehovets videre arbeid med kompetansebehov og ny digital teknologi på **LinkedIn**